

BELEGGINGS- PRINCIPES

Global Sustainable Equity Strategy

Marketingcommunicatie | Niet doorsturen

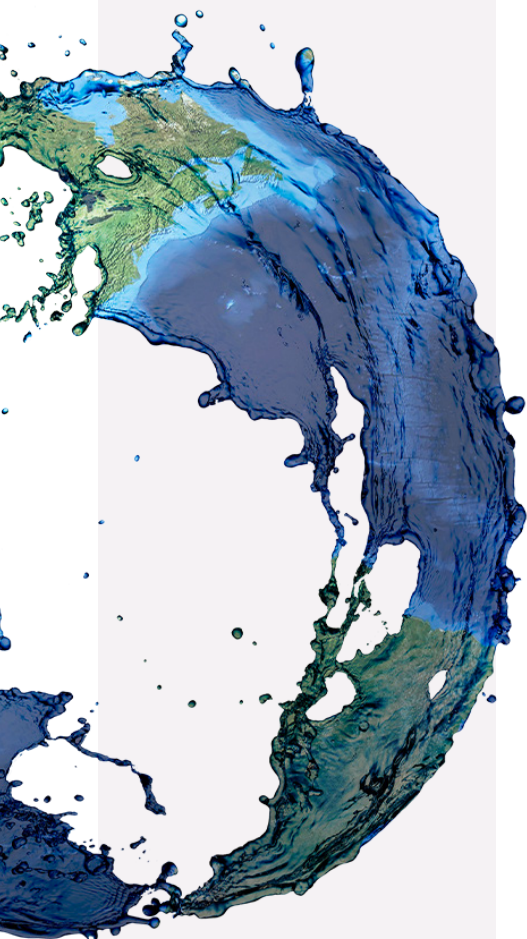
De waarde van een belegging en de inkomsten daaruit kunnen zowel dalen als stijgen en de kans bestaat dat u het oorspronkelijk belegde bedrag niet volledig terugkrijgt.

In overeenstemming met de verordening betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector worden de portefeuilles binnen deze strategie ingedeeld onder artikel 9 en hebben zij duurzaamheid als doelstelling.

Beleggers dienen er rekening mee te houden dat portefeuilles binnen deze strategie van elkaar kunnen verschillen. Bijkomende informatie over de specifieke uitsluitingscriteria met betrekking tot dierproeven vindt u op pagina 9.

FILOSOFIE

Wij geloven dat er een duidelijk verband bestaat tussen duurzame ontwikkeling, innovatie en duurzame groei op lange termijn.

Ons beleggingskader is erop gericht te beleggen in bedrijven met een positieve impact op milieu en maatschappij. Tegelijkertijd helpt het ons aan de juiste zijde van disruptie te blijven, doordat we niet beleggen in ondernemingen die volgens ons betrokken zijn bij activiteiten die schadelijk zijn voor milieu of maatschappij.

We zijn ervan overtuigd dat deze benadering klanten een constant rendement zal bieden, gecumuleerde groei zal verschaffen in de toekomst en het neerwaartse risico zal helpen beperken.

Wat is duurzaamheid?

In 1987 gaven de Verenigde Naties (VN) voor de eerste keer opdracht een rapport op te stellen over duurzame economische ontwikkeling. 'Our Common Future', ook het rapport-Brundtlandt genoemd, definieert duurzame ontwikkeling als 'ontwikkeling die tegemoetkomt aan de actuele behoeften zonder toekomstige generaties te belemmeren in de mogelijkheid om ook in hun eigen behoeften te voorzien'. Om dat mogelijk te maken, moeten we in ons economische model rekening houden met ecologische en sociale overwegingen.

De Global Sustainable Equity-strategie van Janus Henderson is in 1991 ontwikkeld op basis van die principes. We beleggen al dertig jaar met duurzaamheid voor ogen, en ecologische en sociale overwegingen vormen de basis van ons beleggingskader.

Onze beleggingsbenadering is niet statisch. Naarmate de wetenschap en de kennis over duurzaamheidsproblemen evolueren, passen we ons aan en verfijnen we onze benadering.

Met name de volgende publicaties hebben een grote invloed gehad:

- Agenda 21: het actieplan van de Verenigde Naties inzake duurzame ontwikkeling
- The Future We Want: een document dat het belang benadrukt van een gemeenschappelijke visie op duurzame ontwikkeling
- The Sustainable Development Goals: een verzameling van 17 wereldwijde doelstellingen die door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties werden vastgelegd in 2015 voor het jaar 2030.

Die publicaties lagen ten grondslag aan de categorisering van onze vier grote ecologische en sociale megatrends: klimaatverandering, schaarste, bevolkingsgroei en vergrijzing.

Onze ecologische en sociale megatrends

We richten ons op vier ecologische en sociale megatrends waarvan we denken dat ze de relevantste zijn in ons beleggingskader en we onderbouwen onze positieve en onze negatieve selectiecriteria. Die trends zijn langdurig van aard en hebben onderling een oorzakelijk en een onderling verband. Ecologische megatrends hebben gevolgen voor de maatschappelijke duurzaamheidsproblemen en omgekeerd. We streven ernaar te beleggen in bedrijven die oplossingen bieden voor ecologische en sociale uitdagingen en die vermogen scheppen en voldoen aan maatschappelijke behoeften zonder schade te berokkenen aan ons 'natuurlijke kapitaal'. We vermijden daarnaast beleggingen in ondernemingen met goederen of diensten die schade berokkenen aan het milieu of de maatschappij.

Bevolkingsgroei

De wereldbevolking zal in de komende dertig jaar naar verwachting met twee miljard mensen groeien¹. Dat gaat gepaard met tal van maatschappelijke en culturele veranderingen en het is belangrijk rekening te houden met factoren zoals leeftijd, geslacht, ras, etniciteit, religie en ongelijkheid. De vergrijzing is zo'n alomtegenwoordige trend dat we die apart bekijken. De vraag naar heel wat verschillende goederen en diensten die voldoen aan de behoeften van deze groeiende en veranderende bevolking, van basisbehoeften zoals voeding, water en woning tot transport, financiële diensten, onderwijs, gezondheidszorg, veiligheid en welzijn, zal toenemen. We streven ernaar te beleggen in bedrijven die goederen en diensten produceren die gunstig zijn voor de maatschappij en die bovendien het natuurlijke kapitaal beschermen. We vermijden te beleggen in bedrijven die goederen en diensten produceren die schade berokkenen aan de maatschappij.

Vergrijzing

De wereldbevolking vergrijst, en in zowel elk land groeit het aantal en het aandeel ouderen in de bevolking. Volgens de VN zal vergrijzing een van de grootste maatschappelijke verschuivingen van de eenentwintigste eeuw zijn, met implicaties voor bijna alle sectoren van de maatschappij. Verwacht wordt dat tegen 2050 een op zes mensen wereldwijd meer dan 65 jaar zal zijn (16%), tegenover een op elf in 2019 (9%). Door die vergrijzing moet er worden gedacht aan bijkomende goederen en diensten, zoals gezondheidszorgdiensten en financiële veiligheid en sociale bescherming, en ondernemingen die oplossingen bieden voor de afnemende arbeidsparticipatie en de toenemende afhankelijkheidsratio's.

Grondstofschaarste

Natuurlijke kapitaal ondersteunt economische voorspoed en heeft ook andere sociale voordelen, zoals gezondheid, cultuur, identiteit en welzijn. Natuurlijk kapitaal is de wereldvoorraad hernieuwbare en niet-hernieuwbare middelen zoals o.a. geologie, bodem, lucht, water en alle levende organismen (biodiversiteit). De waarde op jaarbasis van de ecosysteemdiensten die de wereldeconomie uit natuurlijk kapitaal haalt, wordt hoger geschat dan het wereldwijde bruto binnenlands product (bbp)². Door de bevolkingsgroei en een lineair economisch model worden natuurlijke hulpbronnen beschadigd en raken ze sneller uitgeput dan ze aangevuld kunnen worden. Dat ondermijnt het vermogen van de wereldeconomie om adequate welvaart ter ondersteuning van maatschappelijk trends te genereren. We streven ernaar te beleggen in bedrijven die een doordachter gebruik van natuurlijk kapitaal beschermen, verbeteren of mogelijk maken door grotere efficiëntie, door circulaire bedrijfsmodellen aan te nemen en door de vervuiling te beperken en te verminderen. We vermijden beleggingen in ondernemingen die het natuurlijke kapitaal beschadigen of uitputten.

Klimaatverandering

Dit is de grootste ecologische en sociale uitdaging waarmee de wereld ooit te maken heeft gekregen. De Intergouvernementele Werkgroep inzake Klimaatverandering (IPPC) heeft gewaarschuwd dat om de opwarming van de aarde te beperken tot minder dan 1,5°C "de door de mens veroorzaakte netto-uitstoot van CO₂ in 2030 met 45% moet dalen ten opzichte van het niveau van 2010 en in 2050 nul moet zijn".³ Als dat niet gebeurt, lopen de gezondheid, het voortbestaan, de voedselveiligheid, de waterbevoorrading, de menselijke veiligheid en de economische groei gevaar. Er bestaat een dringende behoefte om over te schakelen naar een koolstofarme economisch model. We streven ernaar te beleggen in ondernemingen die goederen en diensten produceren die bijdragen aan de vermindering, de preventie en de uitroeiing van de klimaatverandering. We vermijden te beleggen in ondernemingen die de klimaatverandering in de hand werken of die niet zijn afgestemd op een koolstofarme toekomst.

¹ United Nations Department of Economic and Social Affairs (UN DESA) <https://www.un.org/development/desa/en/key-issues/population.html>
<https://www.un.org/development/desa/en/news/population/world-population-prospects-2019.html>

² <https://www.ipcc.ch/report/srcc1>

³ Special Report: Mondiale opwarming van 1,5°C <https://www.ipcc.ch/sr15/>

Ideeën genereren

Onze aanpak om ideeën te genereren, steunt op individueel onderzoek naar hoogwaardige beleggingsideeën. Elke belegging in de portefeuille begint als een individueel idee over een onderneming, dat via een aantal verschillende teams kan ontstaan, en wordt vervolgens onderworpen aan ons gestructureerde evaluatiekader.

De vier pijlers van onze op duurzaamheid gebaseerde beleggingsstrategie

We zien vier belangrijke elementen voor een beleggingsbenadering die gebaseerd is op duurzaamheid. Vaak bestaan er conflicten tussen ecologische en maatschappelijke duurzaamheid en proberen we die op te lossen door zowel positieve als negatieve (te vermijden) beleggingscriteria te hanteren en door rekening te houden met de producten en activiteiten van een onderneming. Dialoog met ondernemingen en een actief portefeuillebeheer zijn essentiële kenmerken van elke echte duurzame beleggingsstrategie.

De vier pijlers:

- 1. Positieve impact:** Tien duurzameontwikkelingsthema's dienen als leidraad voor nieuwe ideeën en identificeren beleggingsopportuniteiten op lange termijn.
- 2. Geen schade berokkenen:** Er worden strikte vermijdingscriteria aangenomen. We beleggen niet in activiteiten die schade berokkenen aan het milieu of op sociaal gebied. Dat helpt ons ook die sectoren te vermijden die waarschijnlijk zullen worden ontwricht.
- 3. 'Triple Bottom Line'-kader⁴:** Bij onderzoek van de kerncijfers wordt nagegaan in welke mate ondernemingen de focus leggen op winst, mensen en de planeet.
- 4. Actieve portefeuille en engagement:** Collaboratief, collectief en continu contact zijn sleutelementen van het proces om een gedifferentieerde portefeuille op te bouwen met meestal een hoog actief aandeel (>90%).

⁴ Die bestaat uit sociale, ecologische en economische factoren, of 'people, profit, planet', zoals John Elkington dat noemt.

Ecologische en sociale thema's

Ecologische en sociale overwegingen vormen de basis voor ons beleggingskader. We streven ernaar te beleggen in ondernemingen die strategisch zijn afgestemd op de krachtige ecologische en sociale tendensen die de wereldeconomie veranderen. Wij zijn van mening dat die ondernemingen een kapitaalgroei moeten boeken dankzij producten en diensten die een positieve ecologische of sociale verandering mogelijk maken en dus impact hebben op de ontwikkeling van een duurzame wereldeconomie.

Bij onze bedrijfsbeoordeling, die we in onze andere documenten ook 'nieuwe ideeën', 'themakader' of 'positieve selectiecriteria' noemen, bepalen we eerst waar het bedrijf zich bevindt binnen een van onze tien ecologische en sociale thema's die positieve criteria omvatten. Die beoordeling is gebaseerd op de impact van de producten/diensten die de onderneming aanbiedt. Dat is kwantitatief en kwalitatief van aard en vergt een rigoureuze analyse van de levenscyclus van het product of de dienst.

De ecologische en sociale thema's worden gebruikt als kader om nieuwe ideeën te genereren, maar voor de portefeuilleopbouw bestaat er geen verplichte verdeling van thema's. Aan een thematische allocatie zijn kwalitatieve aspecten verbonden. Om de thematische integriteit te verzekeren, zullen het portefeuillebeheerteam en het Governance and Stewardship-team bespreken of een onderneming moet worden opgenomen in het universum van Global Sustainable Equity.

Vier megatrends

De wereldeconomie staat onder enorme druk van vier grote ecologische en sociale megatrends: de klimaatverandering, de grondstofschaarste, de bevolkingsgroei en de vergrijzing. Als gevolg van de klimaatverandering zal de ontwikkeling van de wereldeconomie in de toekomst worden bepaald door de dringende behoefte om over te schakelen naar een koolstofarme economie. Tegelijkertijd is het van vitaal belang dat de wereldwijde productiviteit behouden blijft om de bevolkingsgroei en de vergrijzing aan te kunnen. Door onze positieve criteria beleggen we in ondernemingen met een positieve impact op de maatschappij en het milieu dankzij de producten of diensten die ze verkopen en door de manier waarop ze hun activiteiten beheren en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen ondersteunen⁵.

GRONDSTOFSCHAARSTE

KLIMAATVERANDERING

BEVOLKINGSGROEI

VERGRIJZING

10 THEMA'S

MILIEU

Efficiëntie
Schonere energiebronnen
Waterbeheer
Milieudiensten
Duurzaam transport

EEN KOOLSTOFARME PORTEFEUILLE

SOCIAAL

Duurzaam vastgoed/financiën
Veiligheid
Levenskwaliteit
Kennis en technologie
Gezondheidszorg

Voor de volgende decennia verwachten we een fundamentele verschuiving in de wereldwijde kapitaalstromen (geld gebruikt voor beleggingen, handel of bedrijfsactiviteiten) die zo groot zullen zijn dat hele sectoren kunnen worden ontwricht. We zijn ervan overtuigd dat we waarde zullen creëren voor onze beleggers door te beleggen in bedrijven die op één lijn liggen met de wereldwijde megatrends en die bedrijven te vermijden die niet op één lijn liggen met een duurzame economie.

⁵ <https://sustainabledevelopment.un.org/>

Ecologische thema's

Schone energie

Een wereldwijde energiemix die verschuift naar hernieuwbare en schonere energiebronnen is cruciaal om de wereldwijde temperatuurstijgingen te beperken. Bovendien zal batterijopslag doorslaggevend zijn om van hernieuwbare energiebronnen de belangrijkste energiebron te maken door de pieken en de dalen in de variabele output van zonne- en windenergie te beperken.

Ontwikkelaars en operatoren van hernieuwbare energiebronnen, hernieuwbare-energie technologie, batterijtechnologie

Efficiëntie

Ongeveer twee derde van de primaire energie in fossiele brandstoffen gaat verloren. Niet alleen moet de uitstoot worden verminderd, ook moeten alle natuurlijke grondstoffen, inclusief materialen, voeding en water, efficiënter worden gebruikt. In essentie gaat het bij efficiëntie om de beperking van de milieu-impact terwijl er toch nog steeds essentiële goederen en diensten aan de maatschappij kunnen worden verstrekt.

Elektrische installaties, technologie voor industriële processen en automatisering, bouwmaterialen, software, halfgeleiders

Milieudiensten

De waarde van 'natuurlijk kapitaal' wordt niet meegerekend in economische cijfers, maar is wel de basis van onze welvaart. De bevolkingsgroei en het lineaire economische model hebben vele negatieve gevolgen voor het milieu. Afvalbeheer, verontreinigingscontrole, milieubescherming en -herstel en de creatie van circulaire bedrijfsmodellen zijn allemaal vereist.

Recyclage en circulaire economie, natuurlijk kapitaal, duurzame verpakking, afvalbeheer, milieutechniek en -infrastructuur

Duurzaam transport

Transport is een van de sectoren die het meeste bijdragen aan de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen en de verontreiniging en de overheid richt zich dan ook op maximumdrempels voor die sector. Er bestaan significante opportuniteiten voor ondernemingen die het voortouw nemen op het gebied van technologieën voor nieuwe energiebronnen, voertuigefficiëntie, infrastructuur voor openbaar transport en andere koolstofarme oplossingen.

Elektrische voertuigen, elektrische voertuigtechnologie, spoortransport, openbaar vervoer, deeleconomie, fietsen

Waterbeheer

De watervoorziening staat van twee kanten onder druk, zowel door de bevoorrading (onvoldoende vers water, ongelijke distributie, slechte kwaliteit en klimaatverandering) als door de vraag (toenemend verbruik in de landbouw, de industrie en in stedelijke en woongebieden). Er moet niet alleen op grote schaal worden geïnvesteerd in infrastructuur om de kloof tussen vraag en aanbod te dichten, maar ook gedragsveranderingen zijn noodzakelijk.

Watervoorzieningsbedrijven, watertechnologie, waterinfrastructuur

Sociale thema's

Kennis en technologie

Er bestaat een nauw verband tussen duurzaamheid en innovatie. Technologische innovatie en de toenemende kennis spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van een duurzamer economisch model. De wereld heeft ondernemingen nodig die tools en diensten verschaffen om de productiviteit en de innovatie te vergroten.

Software, halfgeleiders, artificiële intelligentie, cloudcomputing, robotica, communicatiediensten, onderwijs en media

Gezondheidszorg

De vergrijzende bevolking plaatst een systemische druk op de gezondheidszorg en de sociale diensten. De vraag naar gezondheidszorg neemt toe met de leeftijd en de uitdaging zal erin bestaan om op lange termijn betaalbare zorg en diensten te verschaffen voor dit groeiende segment van de maatschappij, aangezien ook de levensverwachting stijgt, en bovendien innovatie in de gezondheidszorgsector te ondersteunen om te voldoen aan nieuwe behoeften.

Zorgverzekering, informatietechnologie in de gezondheidszorg, gezondheidszorgdiensten, diagnostiek

Veiligheid

Door de groeiende bevolking, de technologische verandering en de klimaatwijziging nemen het aantal risico's en de complexiteit ervan toe. Bedrijven met goederen en diensten die risico's vermijden of beperken, zijn noodzakelijk om mensenlevens te beschermen en de economische veerkracht te verbeteren. Voorbeelden zijn technologie of diensten in verband met veiligheid, natuurrampen, cyberbeveiliging en voedselveiligheid.

Controle van voeding, geneesmiddelen en het milieu, transport en elektrische beveiliging, openbare veiligheidsinfrastructuur, verzekeringen, kwaliteitscontrole

Duurzaam vastgoed en financiën

Financiële diensten spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van een duurzame economie. Banken verstrekken essentiële producten en diensten aan spaarders, kredietnemers en ondernemingen. Verzekeringsmaatschappijen dragen bij aan de economische weerbaarheid. De verstedelijking, de demografische trends en de klimaatverandering vereisen de uitbouw van duurzame en weerbare woningen en andere types vastgoed die kunnen worden ingezet voor sociale dienstverlening.

Financiële technologie, verzekeringen, commerciële en retailbanken, woningen, digitale betalingen.

Levenskwaliteit

Duizenden jaren menselijke ontwikkeling hebben geleid tot rijke en diverse maatschappijen met complexe behoeften. Er zijn veel bedrijven met goederen of diensten die een positieve bijdrage leveren aan de maatschappij en de mensheid door de levenskwaliteit te verbeteren, zoals bedrijven die gericht zijn op gezond leven, duurzame consumptiegoederen, entertainment en vrije tijd.

Entertainment en vrije tijd, sport en fitness, duurzame kledij, gezonde voeding

De toewijzing aan dit thema is gebaseerd op de huidige of toekomstige inkomsten met een drempel van 50% voor het primaire thema en een 'de-minimisdrempel' van 10% voor het secundaire thema. De wegingen van de thema's worden afgerond naar de dichtstbijzijnde 10% (of naar nul indien minder dan 10%). Alle inkomsten zonder thematische allocatie worden weergegeven als niet-thematisch. Alle inkomsten voldoen aan onze vermijdingscriteria. De algemene spreiding van de portefeuille over de thema's is gebaseerd op een pro-rata-allocatie van thematische en niet-thematische inkomsten volgens de wegingen van de posities. De gegevens zijn afgerond en de som bedraagt dus mogelijk geen 100%.

De Informatie over portefeuilleposities is gebaseerd op de representatieve rekening in het geheel en kan verschillen voor andere rekeningen in de strategie door de omvang van het vermogensbestanddeel, richtlijnen van klanten en andere factoren. De representatieve rekening wordt geacht de huidige manier waarop de portefeuille wordt beheerd, het best weer te geven. De representatieve rekening is niet beschikbaar in de lidstaten van de Europese Unie.

Als onderneming X bijvoorbeeld een positie van 1% in het fonds vertegenwoordigt en de inkomsten daarvan voor 60% zijn toegewezen aan het thema duurzaam transport, voor 20% aan het thema schonere energie en voor 20% aan niet-thematische beleggingen, betekent dat een weging van 0,6% in duurzaam transport, 0,2% in schonere energie en 0,2% niet-thematisch. De primaire, secundaire en niet-thematische wegingen worden dan bij elkaar opgeteld om de globale allocaties van de portefeuillethema's af te leiden.

Ecologische en sociale vermijdingscriteria

Wereldwijd groeit het besef dat de kosten van externe economische factoren negatief inwerken op de mondiale welvaart. We streven ernaar ondernemingen te vermijden die betrokken zijn bij activiteiten die schadelijk zijn voor de maatschappij of het milieu. Wij zijn van mening dat dat soort ondernemingen meer risico loopt op overheidsregulering of disruptie.

Onze duidelijk gedefinieerde normen, in onze andere documenten ook 'negatieve screening', 'negatieve criteria' of 'uitsluitingscriteria' genoemd, sturen aan welke ondernemingen wij uitsluiten uit ons beleggingsuniversum.

Uitsluiting van landen

Janus Henderson Investors heeft in zijn hele systeem handelsbeperkingen doorgevoerd om in de wettelijk toegelaten mate transacties te voorkomen in effecten waarop sanctieregelingen rusten, zoals die die worden beheerd door het Office of Financial Sanctions Implementation (VK), de VN-veiligheidsraad, het Office of Foreign Asset Control (VS) of de Europese Unie (EU). De beperkingen worden geprogrammeerd in de handelssystemen van Janus Henderson Investors om beleggingen in gesanctioneerde effecten te voorkomen, en worden bijgewerkt conform de geldende sanctieregelingen.

Vóór een eerste belegging in een land/markt wordt een interne analyse gemaakt om alle mogelijke regelgevingsrisico's (inclusief sancties van het VK, de VN, de VS of de EU) in kaart te brengen die gevolgen kunnen hebben voor Janus Henderson Investors of zijn klanten.

Onderdrukkende regimes

Onze aanpak bestaat eruit een onderscheid te maken tussen ondernemingen die enkel handel kunnen drijven als ze een onderdrukkend regime ondersteunen en ondernemingen die echt een bijdrage kunnen leveren op ecologisch of sociaal vlak door te investeren en de normen te verstrengen. Wij definiëren onderdrukkende regimes volgens een aantal kenmerken, zoals bewijs dat er geen rechtsstaat is, gerapporteerde gevallen van willekeurige opsluiting, politieke onderdrukking en gebruik van de doodstraf. Elke onderneming wordt afzonderlijk geëvalueerd.

De informatie wordt als volgt verkregen:

- Freedom House
- Transparency International
- Het Ontwikkelingsprogramma van de VN en de indicatoren voor internationale menselijke ontwikkeling per land
- MSCI Human Rights Index

Uitsluitingen van bezitters van activa

We menen dat onze uitsluitingen begrijpelijk en degelijk zijn en de meeste types screenings- en uitsluitingsmethodes omvatten. We monitoren bepaalde door bezitters van activa aangemaakte en onderhouden uitsluitingslijsten geval per geval.⁶

Belastingen

Transparantie inzake bedrijfsbelastingen

- We proberen te begrijpen in hoeverre toekomstige kasstromen gebaseerd zijn op de prestatie van het onderliggende bedrijf en de mate waarin die afhangen van andere factoren zoals toegang tot subsidies en het gebruik van artificiële fiscale structuren die in de toekomst mogelijk kunnen veranderen.
- Ontduiking van bedrijfsbelastingen kan wijzen op onderliggende juridische, operationele, reputationele en financiële en/of governance risico's.
- De belastingpraktijken van de bedrijven in onze portefeuille worden onder de loop genomen door stakeholders en kunnen onderhevig zijn aan mogelijke veranderingen in de regelgeving.
- Bedrijfsbelastingen ondersteunen de materiële (infrastructuur) en immateriële (onderwijs, governance/wetgeving enz.) behoeften van de maatschappij.

⁶ We beleggen niet in bedrijven die op de observatie- en uitsluitingslijst staan van Norges Bank, ongeacht of ze uitgesloten werden of geobserveerd worden. We herzien de lijst maandelijks om de naleving te verzekeren. Uitsluitingen worden bepaald door de richtlijnen voor de observatie en uitsluiting van ondernemingen van het Government Pension Fund Global dat het ministerie van Financiën op 18 december 2014 heeft goedgekeurd.

UN Global Compact (op normen gebaseerde screening)

Alle posities in de strategie voldoen aan het UN Global Compact, waarvan de 'tien principes' gaan over mensenrechten, de verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie inzake werknemersrechten, corruptie en milieuverontreiniging⁷.

Tabel 1: Voorbeeld van de principes en problemen die deze normen bestrijken⁸

Gebied van de norm	Principes	Emissies
Mensenrechten	Principe 1: Bedrijven dienen de internationaal erkende mensenrechten te ondersteunen en te respecteren. Principe 2: Bedrijven dienen zich er steeds van te vergewissen dat zij niet medeplichtig zijn aan de schending van mensenrechten.	▪ Handicap ▪ Gender ▪ Seksuele oriëntatie ▪ Nationaliteit ▪ Sociale afkomst ▪ Ras ▪ Religie of overtuiging
Arbeid	Principe 3: Bedrijven dienen de vrijheid van vereniging en de effectieve erkenning van het recht op collectieve onderhandelingen te ondersteunen. Principe 4: Bedrijven dienen zich in te spannen om iedere vorm van verplichte en gedwongen arbeid te bannen. Principe 5: Bedrijven dienen de effectieve afschaffing van kinderarbeid na te streven. Principe 6: Bedrijven dienen de uitbanning van discriminatie in arbeid en beroep te steunen.	▪ Kinderarbeid ▪ Kinderrechten ▪ Dwangarbeid en mensenhandel ▪ Arbeid ▪ Arbeidsmigranten ▪ Werving ▪ Beloning ▪ Uren werk en rust/betaalde vakantie ▪ Bescherming van moederschap ▪ Werkzekerheid ▪ Opdrachten ▪ Prestatie-evaluatie en ontwikkeling ▪ Training en opportuniteiten ▪ Jobvooruitzichten ▪ Sociale zekerheid ▪ Veiligheid en gezondheid op de werkplek
Milieu	Principe 7: Bedrijven dienen voorzorg te betrachten bij hun benadering van milieu-uitdagingen. Principe 8: Bedrijven dienen initiatieven te ondernemen om een grotere verantwoordelijkheid voor het milieu te bevorderen. Principe 9: Bedrijven dienen de ontwikkeling en de verspreiding van milieuvriendelijke technologieën te stimuleren.	▪ Biodiversiteit ▪ Klimaatverandering ▪ Energie ▪ Voeding en landbouw ▪ Water en sanitaire voorzieningen ▪ Afval ▪ Oceaan ▪ Beperking van de klimaatverandering ▪ Gebruik van land ▪ Chemicaliën ▪ Materialen
Anticorruptie	Principe 10: Bedrijven dienen elke vorm van corruptie tegen te gaan, inclusief afpersing en omkoping.	▪ Anticorruptie ▪ Vrede ▪ Rechtsstaat ▪ Humanitaire inspanning

Verantwoordelijk ondernemen

Alle participaties in de strategie voldoen aan de richtlijnen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)⁹ voor multinationals. De richtlijnen hebben betrekking op bedrijfsethiek op het vlak van een aantal verschillende thema's, waaronder (maar niet beperkt tot):

- werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen
- bestrijding van omkoping
- wetenschap en technologie
- publicatie van informatie
- consumentenbelangen
- concurrentie

⁷ De Tien Principes van het UN Global Compact stelen op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens op het Werk, de verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie over de fundamentele principes en rechten op het werk, de Verklaring van Rio over Milieu en Ontwikkeling en de Conventie van de Verenigde Naties tegen Corruptie. Ga voor meer informatie naar <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>. Alle informatie is correct op 17 mei 2019.

⁸ <https://www.unglobalcompact.org/library>

⁹ De OESO-richtlijnen voor multinationals zijn aanbevelingen van overheden voor multinationale ondernemingen die actief zijn in of afkomstig zijn uit aangesloten landen. Zij bieden niet-bindende beginselen en normen voor verantwoord zakelijk gedrag in een wereldwijde context die in overeenstemming zijn met de toepasselijke wetgeving en internationaal erkende normen.

Berokken geen schade, vermijdingscriteria

Onze uitsluitingen zijn zinvol op ethisch, sociaal, ecologisch en financieel vlak. Veel van de negatieve externe factoren zoals milieuverontreiniging, geweld en gewapend conflict en roken hebben een negatieve impact op de wereldeconomie.

Belangrijke informatie: 'De-minimislimieten'

Waar mogelijk streven we naar een nulblootstelling aan de vermijdingscriteria. Maar op andere momenten passen we een 'de-minimislimiet' toe. Een 'de-minimislimiet' is een drempel waarboven een belegging niet wordt gedaan en die betrekking heeft op het bereik van de activiteiten van een onderneming. Die limiet kan kwantitatief zijn (bv. uitgedrukt als percentage van de omzet van een onderneming) of kan een kwalitatieve beoordeling omvatten. 'De-minimislimieten' worden ingesteld, omdat het soms niet haalbaar is een volledige sector te vermijden wegens de complexiteit van de bedrijfsactiviteiten. Wij maken gebruik van een externe onderzoeksleverancier om de screening van vermijdingscriteria voor potentiële beleggingen te beheren.

In zulke gevallen beleggen we alleen in een onderneming als we er zeker van zijn dat de 'vermeden' activiteit slechts een klein deel van de totale bedrijfsactiviteit vertegenwoordigt en wanneer uit ons onderzoek blijkt dat het bedrijf die activiteit volgens de beste praktijken beheert.

Wanneer de activiteit betrekking heeft op de inkomsten van een onderneming, gebruiken we een drempel van 5%. Wanneer de activiteit betrekking heeft op de activiteiten van een ondernemingen, gaan we na of die onderneming actie onderneemt om zijn prestaties te verbeteren of op een voorbeeldige manier wordt beheerd. Elke onderneming die aanhoudend wangedrag vertoont, zal worden uitgesloten, tenzij er duidelijke aanwijzingen zijn dat er significante vooruitgang wordt geboekt.

We proberen ondernemingen te vermijden die producten of activiteiten hebben die rechtstreeks verband houden met de volgende criteria¹⁰:

Alcohol	We vermijden bedrijven die betrokken zijn bij de productie en verkoop van alcoholische dranken.
Dierproeven	We vermijden bedrijven die gebruikmaken van dierproeven voor niet-medische doeleinden. Dierproeven voor medische doeleinden staan wij enkel toe wanneer het bedrijf de beste praktijken hanteert in overeenstemming met het 3V-beleid van verfijning, vermindering en vervanging. ¹¹
Wapenindustrie	We vermijden ondernemingen die direct betrokken zijn bij de productie of verkoop van wapens. We beleggen niet in ondernemingen die direct betrokken zijn bij de productie van landmijnen, clusterbommen, biologische/chemische wapens en kernwapens.
Zorgwekkende chemische stoffen	We vermijden ondernemingen die verboden of aan beperkingen onderworpen chemische stoffen of producten die dergelijke stoffen bevatten, produceren of verkopen. Dat omvat stoffen die schadelijk zijn voor de ozonlaag, microplastics, persistente organische verontreinigende stoffen en de productie van andere verboden of door internationale conventies aan beperkingen onderworpen stoffen.
Winning en raffinage van fossiele brandstoffen	We vermijden ondernemingen die actief zijn in de winning en raffinage van steenkool, olie en gas.
Energieopwekking op basis van fossiele brandstoffen	We vermijden ondernemingen die betrokken zijn bij de opwekking van energie op basis van fossiele brandstoffen. We kunnen beleggen in ondernemingen die energie opwekken uit aardgas indien de strategie van de ondernemingen een transitie naar hernieuwbare energiebronnen omvat. ¹²
Bont	We vermijden ondernemingen die producten op basis van dierenhuiden verkopen of produceren.
Gokken	We vermijden ondernemingen met gokken als activiteit.
Genetische manipulatie	We vermijden ondernemingen die betrokken zijn bij de doelbewuste introductie van genetisch gemanipuleerde organismen (bv. dieren of planten). Beleggen in ondernemingen die gentechnologie gebruiken voor medische en industriële toepassingen, kan aanvaardbaar zijn op voorwaarde dat er aantoonbaar hoge ecologische en sociale normen worden gehanteerd. Ondernemingen die producten gebruiken of verkopen die gebruikmaken van zulke technologieën kunnen toegestaan worden op voorwaarde dat GMO-ingrediënten duidelijk worden gelabeld.
Vlees- en zuivelproductie	We vermijden ondernemingen die vlees/gevogelte, zuivelproducten of eieren produceren of verwerken of waarvan de primaire activiteit de verkoop van zulke producten is.
Intensieve landbouw¹³	We vermijden ondernemingen die actief zijn in de intensieve landbouw, tenzij de onderneming een opmerkelijk positieve reactie op ecologische en sociale bekommernissen kan aantonen.
Kernenergie	We vermijden ondernemingen die actief zijn in de uraniumbrandstofcyclus, radioactief afval behandelen of gespecialiseerde kerngerelateerde uitrusting of diensten leveren voor de bouw of het beheer van een kerncentrale of -installatie.
Pornografie	We vermijden ondernemingen die kranten of tijdschriften uitgeven, drukken of verdelen, of films of video's verdelen die geclassificeerd staan als pornografisch materiaal.
Tabak	We vermijden ondernemingen die tabaksproducten produceren en/of verkopen.

¹⁰ Wij proberen ook ondernemingen te vermijden die actief zijn in omstreden sectoren met een heel negatieve ecologische of sociale impact, tenzij de onderneming maatregelen neemt om de negatieve impact te beperken. Voorbeelden van omstreden sectoren zijn de cement-, de visserij-, de mijnbouw-, de palmolie- en de houtsector.

¹¹ Merk op dat beleggingsinstrumenten van elkaar verschillen. Enkel voor beleggers in het Verenigd Koninkrijk: wij vermijden ondernemingen die farmaceutische producten, geneesmiddelen, vitamines, cosmetica, zeep of toiletartikelen produceren, tenzij zij duidelijk maken dat hun producten en bestanddelen niet worden getest op dieren.

¹² Als een onderneming de transitie naar hernieuwbare energie wil maken, moet de koolstofintensiteit ervan afgestemd zijn op een opwarming van het klimaat met minder dan 2°C. Indien de koolstofintensiteit niet kan worden bepaald, hanteren we een drempel van 10% voor energieproductie op basis van aardgas.

¹³ Die uitsluiting geldt ook voor termijncontracten op landbouwgrondstoffen.

ESG-toezichtscomité

Het ESG-toezichtscomité (ESGOC) van Janus Henderson is verantwoordelijk voor de belangrijkste strategische beslissingen van de onderneming op het vlak van ESG-beleggingsprocessen, implementatie van wijzigingen in de regelgeving, ESG-informatie en productontwerp. Het heeft onder meer de volgende verantwoordelijkheden:

- Voorgestelde ESG-gerelateerde maatstaven (waaronder, maar niet beperkt tot engagementen, uitsluitingen, blootstellingslimieten en/of indicatoren) herzien en in vraag stellen
- ESG-gerelateerde processen, systemen en middelen onderzoeken en maken dat er waar nodig corrigerende maatregelen worden genomen
- Alle posities binnen de strategie herzien die niet voldoen aan het advies over de uitsluitingscriteria van de externe informatieverstrekker

Het comité adviseert dat gezien de complexiteit van bepaalde problemen en mogelijk imperfecte informatie naleving slechts 'naar beste vermogen' mogelijk is. Samen met het comité proberen we waar mogelijk te verzekeren dat de beleggingen gebeuren in overeenstemming met onze beleggingsprincipes.

ESG-integratie

De evaluatie van de risico's en opportuniteiten die voortvloeien uit ecologische, sociale en governancekwesties (ESG) maakt deel uit van de due diligence voor onze beleggingen. Wij zijn van mening dat ondernemingen met een effectieve managementstrategie om materiële ESG-kwesties aan te pakken, meer kans maken om betrouwbare aandeelhouderswaarde te genereren.

In het kader van onze analyse identificeren en prioriteren wij de thema's die wij financieel het belangrijkst achten voor de belegging. Die verschillen naargelang de onderneming, de sector, de bedrijfstak en de geografische regio. Wij definiëren materialiteit als het potentieel dat een kwestie de financiële prestaties van een onderneming op korte of lange termijn aanzienlijk beïnvloedt. Wij kijken of een onderneming haar materiële duurzaamheidsfactoren wil of kan beheren en matigen, hoe zij presteert in vergelijking met vergelijkbare ondernemingen, of zij blootstaat aan controverses, of zij aan de kop of de staart staat in de transitie naar een koolstofarme en circulaire economie, en of we daar bewijs van zien in de klimaatstrategie en -informatie van de onderneming. Wij houden ook rekening met andere kwesties die gevolgen kunnen hebben voor andere belanghebbenden dan de

aandeelhouders, zoals de maatschappij, het milieu en de wereld eromheen. Facturen die in aanmerking kunnen worden genomen, omvatten, maar zijn niet beperkt tot:

Ecologisch	Sociaal	Governance
▪ Klimaatverandering	▪ Mensenrechten	▪ Eigendom
▪ Uitputting van grondstoffen	▪ Duurzaamheid van de toeleveringsketen	▪ Transparantie:
▪ Ontbossing	▪ Werknemersrelaties	▪ Structuur en diversiteit van de raad van bestuur
▪ Vervuiling	▪ Bedrijfscultuur	▪ Bezoldiging van het topmanagement
▪ Water- en afvalbeheer	▪ Diversiteit en inclusie	▪ Bedrijfsrapportage
▪ Biodiversiteit	▪ Gezondheid en veiligheid	▪ Bescherming van de aandeelhouders
	▪ Gemeenschapsrelaties	

Ondernemingen met goede governancepraktijken vinden, is fundamenteel voor ons beleggingsproces. Wij houden rekening met factoren zoals de afstemming van de belangen van aandeelhouders en het management, de sterkte van de relaties met stakeholders en het beheer van ecologische en sociale risico's als teken van deugdelijke bestuurspraktijken.

Op portefeuilleniveau streven wij naar een koolstofvoetafdruk en een koolstofintensiteit die minstens 20% onder die van de MSCI World Index liggen. We beheren dat engagement voornamelijk door uitstootintensieve sectoren uit te sluiten, door in onze ESG-analyse vóór we een belegging doen rekening te houden met de koolstofuitstoot, en door ons engagementsprogramma met ondernemingen in de portefeuille, waarin we de prioriteit geven aan klimaatstrategie en uitstootvermindering.

Wij maken gebruik van zowel interne bronnen als externe leveranciers van research en informatie. De interne bronnen zijn onder meer gespecialiseerde duurzaamheidsanalisten van het beleggingsteam en het centrale ESG-researchteam van Janus Henderson. Onze belangrijkste externe ESG-gegevensleverancier is MSCI, maar wij maken ook gebruik van verschillende andere ESG-researchleveranciers, zoals Sustainalytics, ISS en Vigeo EIRIS.

Dialogoog en stemrecht

Dialogoog met ondernemingen maakt een belangrijk deel uit van het beleggingsproces. Tijdens onze bedrijfsbezoeken wordt er gesproken over een brede waaier aan onderwerpen, waaronder ecologische en sociale problemen. We delen op een actieve manier onze mening mee aan ondernemingen en proberen de prestaties te verbeteren, zoals gepaste normen op het gebied van bedrijfsverantwoordelijkheid.

In het document *Beleid en procedures betreffende stemmen* bij volmacht van Janus Henderson, dat beschikbaar is op de website van Janus Henderson, beschrijven wij het beleid van de onderneming met betrekking tot stemmen bij volmacht.

Het uiteindelijke stemrecht berust bij de portefeuillebeheerder, die moet garanderen dat er wordt gestemd in het belang van de klanten, waarbij ESG-factoren waar van toepassing een belangrijke rol spelen. De portefeuillebeheerder wordt ondersteund door het interne Governance and Stewardship-team, dat nauw samenwerkt met de beleggingsteams om stemgerelateerde factoren te helpen analyseren. Met betrekking tot stemmen en bedrijfsengagement neemt de portefeuillebeheerder bepaalde kernprincipes in overweging, zoals informatieverstrekking, transparantie, samenstelling van de raad van bestuur, rechten van de aandeelhouders, audit en interne controles, en bezoldiging. Een belangrijk onderdeel van de aanpak van stemmen bij volmacht is de handhaving van die principes en praktijken, en het respect voor de langetermijnbelangen van de aandeelhouders.

Aan het begin van elk jaar stellen wij een lijst op van belangrijke onderwerpen waarover wij in gesprek willen gaan. Onze analyse van de portefeuille aan de hand van impactgegevens zoals de SDG's en ESG-KPI's vormt de basis van die lijst, samen met de controverses, wetenschappelijke vorderingen en positieve acties van de ondernemingen in de portefeuille. Dit is geen vaste lijst. Ze kan veranderen op basis van de activiteiten van de onderneming en de relevantie van bepaalde onderwerpen. Die lijst wordt gepubliceerd in ons jaarlijkse duurzaamheidsrapport.

Aangezien ons beleggingsproces hoge normen inzake duurzaamheid omvat, zullen er heel weinig aandeelhoudersvoorstellen over ESG-kwesties zijn. Wij willen aandeelhoudersvoorstellen over duurzaamheidsaspecten opstarten/ondersteunen voor participaties in de portefeuille op basis van het stem- en engagementsbeleid dat we eerder hebben beschreven.

Bezoeken aan bedrijven

We streven ernaar bedrijven te bezoeken die weinig cijfers bekendmaken over hun belastingpraktijken. Deze bezoeken zijn op één lijn met de aanbevelingen van de UN PRI in zijn verslag **Beoordeling en bespreking van transparantie omtrent bedrijfsbelasting: Een leidraad voor beleggers**.

Rapportage

Dit document is bedoeld om inzicht te geven in ons beleggingsproces, en om onze resultaten op het vlak van duurzaamheid te beschrijven. Documenten daarover vindt u op janushenderson.com.

Ondernemingen met een positieve impact

Een kwartaalverslag met een lijst van alle effecten in onze portefeuille, een beschrijving van hun positieve ecologische en/of sociale impact en een gedetailleerde gevalstudie.

Verslag over stemming en engagement

Een kwartaalrapport over het bedrijfsengagement en stemmen bij volmacht

Jaarlijks duurzaamheidsrapport

Jaarverslag met gedetailleerde verklaring van de portefeuillebeheerders en meting van de impact van de portefeuille.

Jaarrekeningen

De financiële jaar- en halfjaarverslagen omvatten toelichtingen over de prestaties en de beleggingsactiviteiten in het kader van de duurzamebeleggingsaanpak.

Inbreuken en corrigerende maatregelen

De portefeuille wordt gemonitord op schendingen van onze uitsluitingscriteria. Gegevens van een externe onderzoekverstrekker worden geïntegreerd in het portefeuillebeheersysteem. Wanneer een inbreuk wordt vastgesteld, passen wij de volgende corrigerende maatregelen toe.

- 1. De portefeuillebeheerder wordt op de hoogte gebracht:** Compliance zal het portefeuillebeheerteam informeren dat een onderneming de criteria heeft geschonden.
- 2. Onderzoek:** het bewijs van de inbreuk wordt onderzocht om de geldigheid ervan te garanderen. Indien zich een inbreuk heeft voorgedaan, zal het portefeuillebeheerteam de belegging afstoten.
- 3. Het bewijsmateriaal wordt besproken met het ESGOC:** Als het portefeuillebeheerteam het niet eens is met de externe onderzoekverstrekker, wordt het bewijs voorgelegd aan het ESGOC. Het ESGOC zal vervolgens beslissen of er sprake is van een inbreuk. Indien een inbreuk wordt bevestigd, zal het portefeuillebeheerteam de opdracht krijgen de belegging af te stoten. Indien zich geen inbreuk heeft voorgedaan, zal het ESGOC dat registreren, samen met het bewijs om die beslissing te ondersteunen.
- 4. Externe rapportage:** Indien nodig zal het resultaat aan de nodige stakeholder/externe instantie worden gerapporteerd.

Inbreuken tegen criteria in verband met certificeringslabels en kwaliteitsnormen worden aangepakt met behulp van het eerder gedocumenteerde proces voor corrigerende maatregelen.

GA VOOR MEER INFORMATIE NAAR [JANUSHENDERSON.COM](https://www.janushenderson.com)

Janus Henderson
— INVESTORS —

Belangrijke informatie

In overeenstemming met de verordening betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector worden de portefeuilles binnen deze strategie ingedeeld onder artikel 9 en hebben zij duurzaamheid als doelstelling.

Rendementen uit het verleden vormen geen indicatie voor toekomstige rendementen. Marketingcommunicatie. De waarde van een belegging en de inkomsten daaruit kunnen zowel dalen als stijgen en de kans bestaat dat beleggers het oorspronkelijk belegde bedrag niet volledig terugkrijgen. Er is geen garantie dat de vooropgestelde doelstellingen zullen worden behaald. Niets in dit document is bedoeld of mag worden opgevat als advies. Dit document is geen aanbeveling om welke belegging dan ook te kopen, te verkopen of aan te houden.

Er kan niet worden gegarandeerd dat het beleggingsproces altijd tot succesvolle beleggingen leidt. Elk besproken risicobeheerproces omvat de inspanning om de risico's te bewaken en te beheren. Dat mag niet verward worden met en betekent niet dat er sprake is van laag risico of de mogelijkheid om bepaalde risicofactoren te beheersen.

Verscheidene rekeningminima of andere vereisten zijn van toepassing afhankelijk van de beleggingsstrategie, het beleggingsinstrument of de jurisdictie die van toepassing is op de belegger. Wij behouden ons het recht voor telefoongesprekken op te nemen voor onze wederzijdse bescherming, om onze klantenservice te verbeteren en voor regelgevingsdoeleinden voor registratie.

Uitgegeven in Europa door Janus Henderson Investors. Janus Henderson Investors is de naam waaronder beleggingsproducten en -diensten worden aangeboden door Janus Henderson Investors International Limited (reg.nr. 3594615), Janus Henderson Investors UK Limited (reg.nr. 906355), Janus Henderson Fund Management UK Limited (reg.nr. 2678531), Henderson Equity Partners Limited (reg.nr.2606646), (elk geregistreerd in Engeland en Wales te 201 Bishopsgate, Londen EC2M 3AE en gereguleerd door de Financial Conduct Authority) en Janus Henderson Investors Europe S.A. (reg. nr. B22848 te 2 Rue de Bitbourg, L-1273, Luxemburg en onder toezicht van de Commission de Surveillance du Secteur Financier). Beleggingsbeheerdiensten kunnen worden verstrekt samen met deelnemende dochterondernemingen in andere regio's.

Janus Henderson, Knowledge Shared en Knowledge Labs zijn handelsmerken van Janus Henderson Group plc of een van zijn dochterondernemingen. © Janus Henderson Group plc.

Janus Henderson Investors Europe S.A. mag zijn activiteiten in Frankrijk uitoefenen via zijn Franse filiaal, overeenkomstig de bepalingen van het Europese paspoortmechanisme voor aanbieders van beleggingsdiensten volgens Richtlijn 2004/39 van 21 april 2004 betreffende de markten voor financiële instrumenten. Het Franse filiaal van Janus Henderson Investors Europe S.A. is in Frankrijk ingeschreven als société anonyme van een EG-lidstaat of een staat die de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte heeft ondertekend, in het handels- en vennootschapsregister van Parijs (RCS) onder het nummer 848 778 544, en heeft zijn statutaire zetel te 32, rue des Mathurins, 75008 Parijs, Frankrijk.